

Sygn. akt III RC 384/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2015 roku

Sąd Rejonowy w Bielsku Podlaskim w III Wydziale Rodzinnym i Nieletnich w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Barbara Świętochowska

Protokolant: Anna Słokotowicz

po rozpoznaniu w dniu 26 lutego 2015 roku w Bielsku Podlaskim

na rozprawie

powództwa **M. P. (1) i małoletniej M. P. (2)**

przeciwko **I. P. i Z. P.**

o alimenty

I. Oddala powództwo ;

II. Odstępuje od obciążania stron kosztami postępowania w sprawie;

III. Zasądza od Skarbu Państwa (kasa Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim) na rzecz adwokata Ł. S. kwotę 442,80 złotych w tym kwotę 82,80 złotych podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Sygn. akt III RC 384/14

UZASADNIENIE

Powódki M. P. (2) i małoletnia M. P. (1) w imieniu której działała matka M. P. (3), wystąpiły z powództwem przeciwko I. P. i Z. P. o alimenty. Wnosiły o zasądzenie na ich rzecz alimentów w kwotach po 150 złotych miesięcznie, płatnych z góry do dnia 10 każdego miesiąca, poczynając od dnia doręczenia odpisu pozwu.

Pozwani I. P. i Z. P. wnosili o oddalenie powództwa w całości.

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, co następuje:

Powódki M. P. (2) i małoletnia M. P. (1), w imieniu której działała matka M. P. (3), są dziećmi ze związku małżeńskiego M. P. (3) i K. P.. Rodzice powódek są rozwiedzeni. Wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 6 września 2012 roku w sprawie III RC 321/12, zostały ustalone alimenty od K. P. na rzecz małoletniej M. P. (1) w kwocie po 280 zł miesięcznie. Natomiast wyrokiem Sądu Rejonowego w Bielsku Podlaskim z dnia 6 września 2012 roku w sprawie III RC 320/12 podwyższono alimenty od K. P., na rzecz M. P. (2), do kwoty po 300 złotych miesięcznie.

Wychowywaniem małoletniej M. P. (1) zajmuje się matka, K. P. dziećmi się nie interesuje. Nie łoży na ich utrzymanie. Egzekucja komornicza w sprawie Kmp 58/01 prowadzona przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Z. S. w B. okazuje się nieskuteczna. Łączna kwota zobowiązań lamentacyjnych K. P. wobec powódek wynosi 64638,04 złotych (k. 14).

Zgodnie z art. 133§1 i 2 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Poza tym wypadkiem uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten, kto znajduje się w niedostatku. Według zaś art. 132 kro obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności powstaje dopiero wtedy, gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwe lub połączone z nadmiernymi trudnościami. Zakres świadczenia alimentacyjnego wyznacza przepis art. 135§1 kro wskazując, że zależy on od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Powódka M. P. (2) ma 22 lata. Studiuje na (...) Technologię Ż. na Wydziale Nauk o Ż. Człowieka i Konsumpcji. Studiuje w systemie zaocznym Nie ma prawa do stypendium socjalnego. Jest zatrudniona na czas nieokreślony jako recepcjonistka w firmie (...) w W., z wynagrodzeniem 2100 zł brutto. Mieszka z chłopakiem i jego mamą. Za mieszkanie płaci 400 zł miesięcznie. Czesne za jeden semestr studiów wynosi 2 tys. zł. Opłatę czesnego wnosi w 3 ratach. Studia trwają 8 semestrów. Choruje na cukrzycę typu I. Przyjmuje insulinę. Miesięczne koszty zakupu insuliny to 37 zł. Jedno optowanie pasków do glukometru kosztuje 3,50 zł. Miesięcznie potrzebuje 5 opakowań. Pompę insulinową otrzymała nieodpłatnie. Przeszykiwacze do pompy kosztują około 200 zł i wystarczają na 2-3 miesiące.

Z wyjaśnień powódki wynika, że z uwagi na stan zdrowia musi zachowywać specjalną dietę. Miesięczne wydatki wynoszą 1200 zł. Składają się na to: czesne za studia, opłaty za mieszkanie. Od matki otrzymuje do 1500 złotych miesięcznie. Żadne z rodzeństwa ojca nie pomaga jej finansowo ani rzeczowo. Nie pomagają, również dziadkowie ze strony ojca. Nie miała z nimi kontaktu od czasu rozvodu rodziców.

Małoletnia powódka M. ma 16 lat i uczy się w VII LO w Białymstoku. Mieszka w internacie. Miesięczny koszt pobytu, to kwota około 300 zł. Na tę kwotę składa się kwota 10 zł dziennie na wyżywienie i 80 zł zakwaterowanie. Nie otrzymuje stypendium.

M. P. (3), ustawowa przedstawicielka małoletniej M. P. (1) ma lat 47, posiada wykształcenie zawodowe – prądka. Po rozwodzie z ojcem powódek nie zawarła nowego związku małżeńskiego. Po rozwodzie został dokonany podział majątku dorobkowego. Od 7 lat toczy się postępowanie egzekucyjne. K. P. jest zobowiązany do spłacenia z tego tytułu około 50 tys. zł. Pracuje w firmie (...) na podstawie umowy o pracę zawartej na czas określony. Zarabia 1700-1800 zł miesięcznie. Nie otrzymuje świadczeń z opieki społecznej. Nie otrzymuje na dzieci zasiłku rodzinnego.

Z wyjaśnień ustawowej przedstawicielki wynika, że dotychczas ojciec powódek K. P. zobowiązany jest do łożenia, na rzecz córek alimentów w kwocie po 280 zł na rzecz M. i 300 zł na rzecz M.. K. P. ma 50 lat, z zawodu jest ślusarzem, ma wykształcenie zawodowe. Pracuje również jako masarz. K. P. ponownie zawarł związek małżeński, z którego ma dwoje dzieci. Dom, w którym mieszka K. P. z drugą rodziną, jest wspólnym majątkiem dorobkowym uzyskanym w czasie trwania małżeństwa z M. P. (3). K. P. aktualnie mieszka u swoich rodziców. Córka M. przyjeżdża do domu, co tydzień. Koszty dojazdu córki do B. to 16 zł w obie strony. Tygodniowo daje córce od 50 do 100 zł. Miesięczne koszty utrzymania córki M. to 800 zł miesięcznie. Od rozvodu K. P. nie płacił alimentów. Od 2 lat alimentów nie płaci fundusz alimentacyjny. Ponosi koszty utrzymania córki M.. Miesięcznie daje córce M. od 1000-1500 zł. Córka M. nie ma stypendium na uczelni. Mieszka we własnym mieszkaniu. Kupiła Na zakup mieszkania zaciągnęła kredyt hipoteczny w kwocie 90 tys. zł. Miesięcznie spłaca ratę w kwocie 670 zł. Za czynsz płaci 300 zł, światło 130 zł, gaz 62 zł, Internet 40 zł. Jest zadłużona w banku. Na debecie ma 2 tys. zł. Dodatkowo spłaca inny kredyt, którego rata wynosi po 200 zł miesięcznie.

Pozwany Z. P. ma 82 lata, jest emerytem. Otrzymuje świadczenie emerytalne w kwocie 1000 zł miesięcznie oraz zasiłek pielęgnacyjny w kwocie 300 zł. Mieszka tylko z żoną I.. Żona ma 78 lat. Żona choruje na chorobę P., nie chodzi. Pozwany miał zawał w maju 2013 roku. W listopadzie 2013 roku ponownie przebywał w szpitalu.

Z wyjaśnień pozwanego wynika, że jest ojcem K. P.. Wybudował synowi K. dom i po jego rozwodzie z pierwszą żoną, przepisał na niego 3 ha ziemi. Komornik zlicytował tę nieruchomości. W tym samym czasie przepisał całe gospodarstwo rolne pozostałym dzieciom. Obecnie syn K. P. mieszka u ludzi, jest bezdomny. Jego druga żona oskarżyła go o gwałt i sprawa jest w sądzie. Syn ma zakaz zbliżania się do żony. Dom, w którym syn mieszkał jest postawiony do sprzedania przez komornika. Syn pracuje dorywczo. Może zarobić 50-100 zł dziennie.

Pozwana I. P. ma 77 lat. Jest emerytką. Otrzymuje emeryturę w kwocie 1040 złotych miesięcznie. Choruje od 1989 roku. Przeszła chorobę nowotworową, pólpaśca, operację woreczka żółciowego. Obecnie ma zwyrodnienie stawów i choruje na chorobę P.. Do codziennej egzystencji wymaga osób trzecich.

Z wyjaśnień pozwanej wynika, że nie wystarcza jej pieniędzy na leczenie. Potwierdza wyjaśnienia męża, że syn K. jest obecnie osobą bezdomną. Komornik sprzedał cały jego majątek.

W pierwszej kolejności rozstrzygnąć należało kwestię czy w przedmiotowej sprawie powstał obowiązek alimentacyjny zobowiązanych w dalszej kolejności, na co, zdaniem sądu, należy odpowiedzieć twierdząco. Nie może ulegać wątpliwości, że ojciec powódek K. P. od czasu rozvodu z matką powódek, tj od 2002 roku, przestał płacić alimenty, komornik nie był w stanie ich wyegzekwować. Od dwóch lat powódki nie otrzymują świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

K. P. nie posiada obecnie żadnego majątku. Posiadane przez niego nieruchomości zostały sprzedane w drodze licytacji, na pokrycie jego zobowiązań alimentacyjnych. Nadal prowadzona jest licytacja domu. K. P. nie ma stałej pracy zarobkowej. Zarejestrowany jest jako bezrobotny w Urzędzie Pracy. Podejmowane przez niego prace dorywcze, utrudniają komornikowi prowadzenie egzekucji.

Bezspornym w sprawie jest, że w chwili obecnej uzyskanie od K. P. niezbędnych środków utrzymania na rzecz powódek nie jest możliwe lub co najmniej znacznie utrudnione. Nie może budzić też wątpliwości, iż pozwani jako rodzice K. P., a dziadkowie M. P. (2) i małoletniej M. P. (1), są osobami zobowiązanymi do alimentacji w dalszej kolejności. Na uwadze mieć trzeba, że obowiązek zobowiązanych w dalszej kolejności, nie jest zastąpieniem obowiązku zobowiązanego w bliższej kolejności. Obowiązek ojca do lożenia na utrzymywanie dzieci nie przechodzi na dziadków w razie, gdy ten obowiązek tego nie spełnia. Dziadkowie obowiązani są do utrzymywania wnucząt w granicach swoich możliwości majątkowych i zarobkowych.

Zdaniem Sądu, miesięczny koszt utrzymania M. P. (2) to kwota około 2000,00 złotych miesięcznie, natomiast małoletniej M. P. (1), to kwota po około 800 zł miesięcznie. Na koszty utrzymania małoletniej M. P. (1) składają się koszty wyżywienia, ubrań, wydatków związanych ze szkołą. W przypadku M. P. (2) to czesne za studia, mieszkanie, leczenie. Część obowiązku alimentacyjnego matka powódek spełnia przez osobisty wkład w ich wychowanie i utrzymanie. Sama M. P. (3) nie ma majątku, za wyjątkiem mieszkania, za zakup którego spłaca ratę kredytu w kwocie po 670 złotych miesięcznie. Od wielu lat nie może uzyskać spłat ze wspólnego majątku dorobkowego nabytego w trakcie małżeństwa z K. P.. Ponadto spłaca ona kredyt zaciągnięty na inne potrzeby domowe. Sama również ponosi koszty utrzymania mieszkania.

W ocenie Sądu uznać jednakże należy, że niezbędne usprawiedliwione potrzeby powódki M. P. (2) są zaspokojone. Powódka pracuje i otrzymuje wynagrodzenie za pracę w kwocie około 2000,00 złotych miesięcznie. Jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Kwota otrzymywanego przez nią wynagrodzenia jest wyższa od najniższego wynagrodzenia krajowego. Powódka mieszka wraz z chłopakiem i jego matką. Prowadzą wspólne gospodarstwo domowe. Zatem roszczenie powódki podlegało oddaleniu z uwagi na to, iż jest ona w stanie utrzymać się samodzielnie i nie pozostaje w niedostatku.

Zdaniem Sądu, nie są natomiast w pełni zaspokojone potrzeby małoletniej M. P. (1). Pomimo to, Sąd uznał za niezasadne roszczenie małoletniej powódki o zasądzenie alimentów na jej rzecz od I. P. i Z. P.. Zdaniem Sądu, pozwani

nie posiadają możliwości zarobkowych ani majątkowych, aby łożyć na utrzymanie wnuczki M. P. (1) alimentów w kwocie 150 złotych.

Pozwani mają emeryturę w łącznej kwocie 2000 złotych. Dodatkowo pozwany Z. P. otrzymuje zasiłek pielęgnacyjny w kwocie po 300 złotych miesięcznie. Z tej kwoty muszą utrzymać dom w którym mieszkają. Miesięcznie wydają na ten cel 354,67 złotych: woda i ścieki – 67,67 złotych, energia elektryczna – 127 złotych, gaz – 60 złotych, śmieci – 30 złotych, telefon – 70 złotych. Rocznie wydają na opał 6000,00 złotych, co powiększa miesięczne wydatki na utrzymanie domu do kwoty 994,67 złotych. Oboje pozwani są w podeszłym wieku i są ludźmi schorowanymi. Pozwany Z. P. wydaje na swoje leki 120 - 140 złotych miesięcznie. Pozwana I. P. wymaga do swojej codziennej egzystencji pomocy osób trzecich. Opiekę nad nią sprawuje córka A. K., która jest właścicielką domu, w którym pozwani mieszkają. Pozwana wymaga środków medycznych w postaci wkładów urologicznych. Miesięczny wydatek na ten cel wynosi 200 złotych. Zatem, na wyżywienie, wyjazdy do lekarzy pozostaje pozwanym około 1000 złotych.

Zdaniem Sądu pozwani nie są w stanie z pozostałej kwoty około 1000 zł opłacić alimenty na rzecz wnuczki M. P. (1) w kwocie po 150 zł miesięcznie, bez uszczerbku w zaspokojeniu własnych potrzeb.

Stąd też powództwo małoletniej M. P. (1) również podlegało oddaleniu.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 132 kro, art. 133§1 kro w zw. z art. 135 kro.

Sąd odstąpił od obciążania stron kosztami sądowymi z uwagi na ich trudną sytuację materialną - w oparciu o art. 102 kpc.

Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika pozwanych została ustalona w oparciu o rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokatów oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.